

- bevarelse af truede miljømæssigt værdifulde landbrugsområder
- landskabspleje og vedligeholdelse af historiske værdier på landbrugsjord
- anvendelse af miljøplanlægning i landbrugsbedriften.

Der ydes støtte til landbrugere, som forpligter sig til i mindst 5 år at drive miljøvenligt landbrug. Om nødvendigt fastsættes der en længere periode for særlige former for forpligtelser afhængigt af disse forpligtelsesers miljøeffekt.

En forpligtelse til at drive miljøvenligt landbrug skal indebære mere end normal god landbrugspraksis.

Forpligtelsen skal indebære aktiviteter, som ikke sikres gennem andre støtteforanstaltninger som f.eks. markedsstøtte eller udligningsgodtgørelse.

Støtten for forpligtelser til at drive miljøvenligt landbrug ydes en gang om året og beregnes på basis af:

- indkomstab
- ekstraomkostninger som følge af forpligtelsen og
- behovet for at skabe et incitament.

Ved beregningen af den årlige støtte kan der også tages hensyn til udgifterne til ikke-kommercielle anlægsarbejder, der er nødvendige for opfyldelsen af forpligtelsen.

Det er hensigten at gennemføre støtteordningen i Danmark således, at der ydes tilskud til miljøvenligt jordbrug omfattende miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, økologisk jordbrugsproduktion samt plantning af læhegn.

Formålet med at yde tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger er at sikre en miljømæssig bæredygtig jordbrugsproduktion. Dette indebærer bl.a. en minimering af næringsstofudvaskningen, beskyttelse mod erosion og forbedring af biotoperne omkring produktionsarealet samt varetagelse af kulturhistoriske hensyn i produktionen. I første omgang vil arealtilskuddene blive anvendt med henblik på at reducere kvælstofudvaskningen. Dette vil ske på baggrund af Vandmiljøplan II og Drikkevandsudvalgets betænkning.

Foranstaltninger til beskyttelse af vandmiljøet vil blive prioriteret. Dette gælder både foranstaltninger med generelt sigte på miljømæssig bæredygtighed, eksempelvis tiltag som grønne regnskaber, kvælstofkontrakter og foranstaltninger med en geografisk målretning i form af projekter til etablering af vådområder/våde enge, udtagning af agerjord, beskyttelse af det åbne vandmiljø og særligt nitratfølsomme indvindingsområder for drikkevand samt sprøjte- og gød-

ningsfrie randzoner m.v. Der vil endvidere kunne tages hensyn til biotopforbedringer, landskabelige og kulturhistoriske forhold. Det er hensigten, at der kan ydes tilskud til sprøjte- og gødningsfrie randzoner langs målsatte vandløb og søer over 100 m² i hele landet.

Det er hensigten at yde tilskud til fremme af økologisk jordbrugsproduktion. Fremme af økologisk jordbrugsproduktion indebærer bl.a., at pesticidforbruget og kvælstofudvaskningen fra jordbruget reduceres, jf. Vandmiljøplan II. Tilskud vil blive ydet til arealer, der drives under jordbrugsbedrifter, der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion.

Forpligtelserne vil som hovedregel blive 5-årige, men hvor miljøhensyn tilsiger det, kan der i særlige tilfælde indgås aftaler om miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger med en forpligtelsesperiode på op til 20 år, f.eks. i forbindelse med udtagning af agerjord og etablering af permanente vådområder/våde enge.

Det er endvidere hensigten at yde tilskud til læplantning. Læplantning sker bl. a. for at beskytte mod vinderosion. Samtidig forbedres biotopforholdene omkring produktionsarealet. Tilskud til plantning af læhegn kan ydes både til nyanlæg og udskiftning. Det er hensigten at yde tilskud til såvel kollektive plantningsprojekter som til individuel plantning.

Endvidere vil der kunne ydes tilskud til demonstrationsprojekter vedrørende miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger og økologisk jordbrugsproduktion, der efter den gældende lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk produktion inden for jordbrug og fiskeri m.v., jf. lovebekendtgørelse nr. 192 af 26. marts 1999, har været indeholdt dels i ordningen om miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger dels i ordningen om økologisk jordbrugsproduktion.

Ordningen vedrørende plantning af læhegn samt tilskud til demonstrationsprojekter medfinansieres af De Europæiske Fællesskaber i henhold til art. 33 i Landdistriktsforordningen.

e) Støtte til forbedring af forarbejdningen og afsætningen af jordbrugs- og skovbrugsprodukter

I henhold til artiklerne 25-28 i Landdistriktsforordningen kan der ydes investeringsstøtte med henblik på at gøre det lettere at forbedre og rationalisere forarbejdningen og afsætningen af landbrugsprodukter og dermed bidrage til at gøre produkterne mere konkurrencedygtige og give dem øget merværdi. Støtten skal tage sigte på et eller flere af følgende mål:

- styring af produktionen efter den forventede markedsudvikling eller fremme af nye afsætningsmuligheder for landbrugsprodukter